
Nakladatelství
ČAS
ZA VŠÍM
HLEDEJ ZÁMEK
PETRA STERNBERGOVÁ

ZA VŠÍM HLEDEJ ZÁMEK

PETRA STERNBERGOVÁ

ISBN 978-80-7475-601-6

Tuto bonboniéru rychlých vzpomínek, které by upadly v zapomnění, věnuji svým dětem.

Také rodině,

přátelům

a sama sobě. Mám ráda svůj život.

Petra

OBSAH

1. Někde úplně na začátku 7
2. Jiřího rodiče 15
3. Přesun z hradu na zámek 23
4. SVATBA 29
5. Blížilo se narození syna 35
6. Naše jedinečnost 43
7. Cestovali jsme 45
8. Izabela, naše krásná Izabela 53
9. Zámecké návštěvy 61
10. Co chcete mít z vlastních dětí 69
11. Když máte vše pevně v rukách 79
12. Hostitelé 87
13. CIZÍ TATÍNEK 97
14. Špióni 107
15. Jsme rodiče 117
16. Briardice Máša 125
17. Za vším hledej zámek 137
18. ZÁMECKÉ NAHÁŇKY NA ČERNOU ZVĚŘ A NA VYSOKOU 145
19. Co zámek dal a vzal 155
20. Ráj 165
21. Moje přání do budoucna 173
22. Životní změna, vnouček Angus 181
23. Brigádníci 191

Tato kniha je o životě na zámku
a u čtení je vhodné myslet na
DORT PAVLOVA.

www.pitipitipavlova.cz

1. Někde úplně na začátku

Téměř v 21 letech jsem se provdala na zámek Jemniště a odstěhovala se z místa, kde jsem měla spolužáky a přátele. Vsadila jsem na jednoho koně. Dneska bych řekla NA SEBE, ale ve 20 jdete za svou touhou a představami, které znáte z útržků ve snech. A mně se často zdávalo, že bydlím ve velkém domě, před kterým je alej statných stromů, takže když jsme se potkali s Jiřím, tak jsem tomu nerozuměla. Randili jsme sice na hradě Českém Šternberku, ale svůj dům neměl a alej taky ne.

Randit s hradním pánem bylo parádní.

„Co tak třeba večeříte?" vyzvídám.

„Dneska? Dneska jsem koupil jeden luncheon meat (lančmít) pro mě a jeden pro psa."

Tak super.

Jiří měl flekatého psa. Ten sice kousal, ale prý si na mě určitě zvykne a bude to fajn. Když se později ukázalo, že má Jiří nejen alej, ale i zámek, na který jsme se přestěhovali, tak už milovaný dalmatýn Trist kousal tak často, že tím lepším názvem a důvodem jeho skonu byl tragický přesun ze středověkého hradu na barokní zámek. Víc světla, víc lidí v bytě, granule namísto lančmítu a mimino! Zkrátka staromládenecký život byl Puntíkáčkovi šitý zcela na míru a to, co následovalo, už vůbec ne.

Ale ještě zpátky k těm touhám ve 20. V té době jsem přecházela silnice tak, že jsem se spoléhala jen na uši, dneska už se často i rozhlédnu.

Kamarádka mi tehdy doporučila zavolat na Český Šternberk kvůli brigádě, a když jsem se osmělila a zvedla telefon, tak jsem slyšela něco, co mi dává smysl dodnes. Slyšela jsem, že s tím pánem na druhém konci drátu budu žít. Ne, že by byla naše konverzace nějak neskutečně poutavá. Volala jsem mu do kanceláře víckrát a on se mi stále představoval jako vteřinové ně-

co, čemuž jsem nerozuměla, a pak Šternberk, tak jsem si říkala, že by mi nemusel pořád opakovat, kam volám, když jsme spolu mluvili před chvílí… jenže já o existenci Jiřího Sternberga neměla ani potuchy a začátek jeho představování vždy spolknulo sluchátko. Přestože mi tedy pán připadal divný, cítila jsem, že slyším v jeho hlasu své srdce. A velmi silně!

Počátek mé brigády a později zaměstnaneckého poměru byl skvělý. Bylo mi řečeno, že na hradě je chlapíků se stejným jménem jako má hrad více a že ten, kterého jsem slyšela, bude můj šéf. Šéfik se asi dva měsíce neukázal, ale slýchali jsme se po telefonu, a když jsme se pak začali potkávat, tak nám trvalo strašně dlouho, než jsme si ujasnili, že se máme rádi nejvíc. Jak film z třicátých let. Sex appeal nás obou, který lze definovat jako schopnost jedince působit vábně a vyvolat touhu se rozmnožovat, se táhnul! Jednou jsem na Jiřího sáhla já a nic se nedělo, jindy on na mě a konečně se něco dělo. Pak zas já a nic se nedělo… jenže ono se toho dělo hodně. Až mnohem později mi došlo, že o cokoliv jsem si požádala, bylo splněno ještě před vyřčením. A tak jsem zanedlouho bydlela mimo průvodcovské pokoje. První nabídka bydlení byla nesmělá. Prý jestli chci bydlet naproti hradu přes řeku v Parkhotelu. Nevěděla jsem, co to je, a Jiří šel k oknu, ukázal přes nádherné údolí a řeku Sázavu a řekl:

„Támhle to je!“

Byla to veliká budova, úplně prázdná, chodby s nekonečným počtem pokojů, dneska je to funkční hotel. Klíče jsem si vzala s poděkováním a říkala jsem si:

„Jé, to mám být tak daleko? Ale co, beru hotel.“

A začalo naše randění mimo oči průvodců a drby všech nekoukajících se. Většina kouzelných lidí kolem nás nám vztah ohromně přála, ale my se schovávali před tajemnými postavami žen a mužů, kteří se jmenovali tetička, tetička, strýc a tetička.

„Další tetička?“

„Ano, tetička.“

S tetičkami chodilo za ruku jen nedorozumění a rozladěnost, ale náš vztah byl plný ohromné důvěry, smíchu, radosti a nai-

vity, ohromná láska, která nám v dalších letech rozmělňovala těžké věci na stravitelné a zvládnutelné. Vypadalo to, že spolu zvládneme cokoliv.

Postupně jsme spolu trávili téměř veškeré volno, a protože jsme oba na hradě i pracovali, čas pracovní i soukromý nám začal splývat.

Nejdříve jsem prováděla skupiny a pak jen vybrané hosty a na to vzpomínám s velikou radostí. Hosté z různých zemí mi strkali po prohlídce dárky do kapes a byli tak vděční a usměvaví. Málokterý Čech byl v roce 93 takový, a když jsem stejné pocity pak poslouchala roky od naší dcery, která byla srdcem víc doma někde v Itálii než v Čechách, tak mi bylo jasné, že pod těmi černými českými hacafráčky by nemohla bít usměvavá a otevřená srdce Italů.

Po prohlídkách jsem čišničila nebo myla nádobí a po večerech věšela vyprané utěrky na půdě pod hradní střechou. Jiří míval práci velmi pestrou a střídal kancelářské papírování s ručními pracemi. Jeden z nápadů „vymalovat" se mi moc líbil, ale:

„Kde budete malovat?" ptám se.

„No, tady," ukazoval Jiří na stěny vnitřního nádvoří hradu a přilehlé schodiště.

Dobrá, ale co budu dělat já? Došla jsem pro naši první společnou knížku a četla nahlas do šmrdlání štětkou. Jiří visel na štaflích, já četla a posouvala se zadkem po zemi..., a pak se ukázalo, že si určitě budeme někdy i nerozumět. Když jsem dočetla malou knížečku od Richarda Bacha jménem Racek a zeptala se ho, jaký to na něj zanechalo dojem, tak se zamyslel a odvykládal mi všechny logické části textu. Kdo kam jel a lítal a co kdo říkal, a po hlubším obsahu textu ani vidu ani slechu, až jsem si říkala, že to evidentně není možné, ale my četli každý jinou knihu... vymalováno ale bylo.

Život na hradě byl nezapomenutelný. A ty bouřky! Z té výšky hradu se z oken nádherně pozorovaly blesky a provazy vody. Byly to takové třesivé momenty děsu a krásy. Stačilo zavřít poměrně malá okna a déšť zůstal venku. Později, už na Jemništi, „stačilo" při přívalových deštích zavřít mnohá velká okna a déšť

byl uvnitř. A ždímete jeden ručník za druhým. Zlatá středověká hradní okýnka!

Dva společné roky (Jiří sám o mnoho let déle) jsme se nezastavili v práci u strýce Zdenka a prožili kouzelnou dobu péčí o hrad, který se postupně modernizoval a připravoval k pohodlnějšímu bydlení. A pak jednou přišel Jiří s obrazem v ruce a jak mi ho nakláněl k prohlédnutí, řekl:

„To je moje".

Podívala jsem se, viděla špinavou paspartu, sem tam odřený krásný starý rám a odpověděla:

„Hm, pěkný akvarel, taky by chtěl trochu umýt a chceš ho pověsit?"

Jiří řekl znovu: „Dívej, to je moje."

A na malebném historickém akvarelku byl namalovaný pohled ze zadní strany zámku a také postavy trhající květiny. Takový romantický, něžný obrázek zámku Jemniště.

Tak Jemniště je jeho a jestli pak má i alej statných stromů?

Tehdy jsme začali přemýšlet o odchodu. Bylo jasné, že po tolika letech Jiřího práce v roli kastelána bude strýci těžce postradatelný a sami jsme roky nato pocítili, jaké to je přicházet o strategické zaměstnance… ale začala restituce Jemniště a jak to udělat dál? Bylo třeba se přestěhovat.

Jedno odpoledne jsem stála v kuchyni a koukala dolů z okna na nádvoří hradu, kde se hemžili lidičky čekající na prohlídku, a hlavou mi proběhlo:

„Tohle už je pořád dokola, Bože, udělej něco. Nějak nás posuň, něco změň. Už si přeju změnu!"

A?

Trvalo to přesně dva dny a dostali jsme oba z Českého Šternberka padáka.

A ještě zpátky k té touze ve dvaceti

Zajímalo by mě, jak to máte vy, ale já si v 50 letech uvědomila, že mám v sobě jakýsi obraz muže, který mi imponuje. Vždycky, když to někomu vyprávím, tak se strašně smějeme, protože nevím, kde a kdy takový obraz vznikl. Nevím, jestli je zděděný. Nevím, jestli se vyvíjí, ale už vím, že má dvě polohy. Nabádání k celistvosti a práci na své vnitřní ženě a muži na mě kouká z police a přemýšlívám, kdo a proč nás tedy přitahuje v partnerských vztazích a proč je to tak složité?

Zkrátka, můj vytoužený muž, nikoliv mentálně vybájený, ale jakýsi vnitřní obrázek, který umím popsat, je nádherný snob v bílé košili s notnou dávkou odtažitosti ke svému okolí.

Také se smějete? Já ano, a navíc tenhle krasavec se proměňuje v dobrodruha, který se ve světě všude vyzná a všechno vyřeší. Už nemá bílou košili, má tenisky a úplně se všemi lidmi vyjde, chápe je a rozumí jim – a všude zvítězí.

A teď k reálnému fešákovi: když jsme chtěli jet na jednu z prvních společných večeří, přemýšlela jsem, jak Jiřímu vyložím, že ty tesilky s námi nejedou a jeho bílé košile „po umrlcích“, což byl terminus technicus pro košile zděděné, jejichž hlavní výsadou byla výborná kvalita materiálu, ale odlišná velikost, taky ne. Nakonec jsem využila den volna a dojela nakoupit nové věci. Komínek čekal na předání.

Jak jsem ale předpokládala, tak v barokním sekretáři nebylo místo!

A tak jsem muži, kterému jsem vykala, vyházela ze šuplíků jeho věci jednu po druhé a místo si udělala. Krásně jsem si tak prohlédla jeho hnědé, laskavé oči, protože je kulil a valil tak, jak pak dlouho ne.

A abych nezapomněla na toho nádherného snoba v bílé košili, ze kterého čišela na dálku notná dávka odtažitosti – toho jsem zbožňovala. Na Jemništi jsme si později rozdělili práci, a když jsem potřebovala zvednout motivaci zaměstnancům a na některé profese byla šéfík žena málo, stačilo říct:

„Hele, Jiří, všechno je ok, ale teď je nejtěžší práce na tobě. Pro-

jdeš tou kuchyní a budeš se tvářit strašně!“

„Jak strašně?“

„No strašně, budeš čučet jak zabiják, a hlavně jim dáš pocítit, že dotazy tady nevedeme a výsledky, ty vedeme! Držím ti palce a za dvě hodiny znovu!“

Po zbytek odpoledne jsem poslouchala, jak si zaměstnanci špitají, že pan Jiří dneska není úplně jejich milovaný pan Jiří a fúrie Petra je pořád fúrie. On že se určitě trápí a to že není dobře.

Nikdy nepřestanu obdivovat českou lásku ke šlechtě. Je taková vyhraněná! Buď je dobře, že šlechta o všechno přišla, a ještě by bylo dobré o všechno připravit i církev, anebo:

„Náš pan hrabě? Ten? Ten je nejlepší! A už pro něho pracovala moje prateta a dost bylo ran, které ta rodina vytrpěla!“

A následuje zbožšťování a nadržování, se kterým si často ani pan hrabě nevěděl rady. Prostě je nám lidem třeba nepřátel stejně jako velkých klaďasů a otec mých dětí byl vždycky veliký klaďas.

2. Jiřího rodiče

Ještě než jsme dostali padáka z Českého Šternberka, poznala jsem Jiřího rodiče.

Jedno odpoledne jsem si to štrádovala po „studené chodbě" středověkého hradu a proti sobě zahlédla vysokého a vůbec – velkého staršího muže. Teď mi dochází, že mu tehdy bylo jako mně teď, jé je... Byl velmi dobře naložený, a jak mě zahlédl, tak přidal do kroku. Pozdravila jsem a on se mě zeptal:

„Jste to vy, jo?"

Odpověděla jsem: „A v čem jsem to já?"

„No, vy, co kvůli vám dělá můj syn drahoty?"

„Ano, to asi budu já."

Pán si začal mnout ruce a dodal:

„No, tak to budeme muset zapít, já jsem Bosko, tykej mi!"

Hodně jsme se to odpoledne nasmáli a pan Bosko mi vyprávěl, jak je za nás oba rád, protože by se v té hradní samotě jistě Jiří upil..., a nalil mi další skleničku. Chvíli jsme klábosili a pak se rozešli. Jeho bezprostřednost byla nepřekonatelná.

Mnoho let poté mi přivedl náš syn představit spolužačku přítelkyni a mně přišlo naprosto normální ji obejmout a chovat se k ní, jako by byla vždycky naše. Později si mě syn předvolal a řekl:

„Mami, zbláznila ses? To se musíš po ní hned sápat? Vidělas někdy, jak se seznamují rodiče s přítelkyněmi?"

Po pár letech jsem se doptávala, kdy poznáme jinou přítelkyni a ve Vojtovi se jednoznačně začali probouzet tetičky a strýčkové a zas tetičky, protože mi stále vysvětloval, že objímání s následnými 25 otázkami na tělo je strašné, takže nikoho nepřivede! Už si nepamatuji, kdy jsme s dcerou Izabelou vymyslely obraz

s názvem „přizdisrab“, který vždycky odkazoval na stejnou skutečnost. Předsazení tetiček, strýčků a tetiček před laskavé objetí a 25 otázek, během jejichž odpovědí by se jednoznačně ukázalo, kdo má největší problém. Takhle navenek se to zdá velmi kruté, protože Vojta je nejlaskavější mladý muž, který se před začátkem svého příspěvku třikrát omluví, že doufá, že se nikoho nedotkne … Ale jsou momenty, kdy by bylo lepší mít ve šternberském erbu namísto hvězdy pštrosa se zapařenou hlavou v písku, jak vtipně podotkla jedna Jiřího sestřenice.

Než se Vojtěch narodil, nabídnul mi tchán, že mě bude hlídat a bude mi oporou, a jezdil k nám během těhotenství na návštěvy. V té době Jiří ještě měsíce pracoval u strýce na hradě Českém Šternberku a odpoledne se vracel domů na Jemniště, kde práce pokračovala.

Na zámku jsme začínali nastěhováním do zahradního domku, kam jsme dotáhli historický mobiliář. Po velmi krátké době jsme zjistili, že na tom místě žít nedokážeme, protože se všechno podstatné dělo „nahoře“ a ne dole v parku, a tak se vše zas táhlo nahoru a nastala škatulata. Bývalý kastelán se se svojí rodinou musel vystěhovat z hlavní budovy a my začali zařizovat byt.

Běžně se nám pak stávalo, že nás v noci probouzeli u postele stojící cizí lidé, kteří byli zvyklí během večírků a po nich sdílet informace s kastelánem. Nešlo udržet staré pořádky a třít o sebe představy zaběhlé a nové, a tak jsme se po nějaké době s kastelánem, který by pro Jemniště dýchal, rozloučili.

Z té doby si vzpomínám na báječnou každodenní spolupráci s Boskem, kterému ráno před odjezdem do práce řekl syn: „Tatínku, prosím tě, nic tady nedělej, jo?“

„Jistě, jistě, synáčku.“

A jen se za Jiřím zavřely dveře, tak se Bosko šinul o patro níž za naším zámeckým údržbářem a jestli prý jdu taky.

„No, bodejť, vždyť Tě mám na starosti, stařiku, nesmíš nic dělat!“

„Aha, já slíbil, že budu hlídat tebe, ty moje nejmilejší snacho, jediná."

A tak jsme jednoho rána stáli za zámkem a zoufali si, jak je možné, že se nádherné zahrady proměnily v prostranství veliké jak fotbalové hřiště, avšak porostlé vysokou dřevnatou trávou. Nelíbilo se nám to oběma, o tom nebylo nikdy pochyb, ale že by mezi námi na to téma proběhla nějaká zevrubná diskuse, to si nepamatuju.

Bosko navrhnul údržbáři, že by bylo lepší ten plácek vypálit, protože to přece nebudou oni dva spolu sekat! Údržbářův nádherný úsměv nikdy nezapomenu. Prozrazoval, že Boska nezná a že není připraven na to, co se stane do deseti minut.

„Máš sirky?"

Údržbář kouřil, to bylo fajn.

„Tady jsou, ale já bych to nedělal!"

„No, to chápu, protože to udělám já a ušetřím ti tolik práce! To budeš koukat!" vysvětluje tchán.

„Hmm." A koukám, že údržbář s tou odpovědí i kouká, co já na to!

Jenže to už nebylo jasné, jestli hlídám Boska já nebo on mě, a tak se rozhořela tráva vepředu nalevo od schodů. Dobře, dobře, ale pak se rozhořela i vzadu nalevo a Bosko řekl:

„No, vyhoří to nalevo a pak se rozhodneme, jestli vypálíme ještě tu pravou stranu."

Jen pro dovysvětlení: jedná se o plochu, na níž jsme později založili rosarium s desítkami různých barev a tvarů květů značky Kordes a mnozí z vás rozlohy našich zahrad znáte...

Údržbář z ničeho nic zmizel a chvíli nato se objevil s lopatou a záměrem dusit oheň v místech, kam už se rozhořet neměl.
Bosko se na něj podíval a řekl:
„Jo, chlapče, to už ti stačit nebude, koukej, už to hoří všude!"
Vyvalené oči jsme měli všichni, ale jistotu jsme ztratili až v momentu, kdy se ze sebejistého pyromana stal ustrašenec, který na mě volal:

„Utíkej, utíkej, nebo mě Jíra zabije, první dítě na cestě, to bude průser!“

A pamatuju si tchánovu poslední větu, než jsme vyklidili pole a pozorovali, jak požár dopadne, z prvního patra zámku, kde prý bude mnohem lepší výhled:

„A ne, že to na mě řeknete!“

„Hm, no, tak to máš výborné obavy, Bosko. On by si to nedovolil – ukázala jsem na údržbáře – a já to taky schytám, ale jak ty chceš dokázat, že jsi tu nebyl????“

Dopadlo to výborně, ostatně jako vždycky. Údržbář vysvětlil Jiřímu, že sám nečekal, že to bude taková podívaná, a my to šli zapít. Teda z naší partičky pili jen ti v neočekávání.

Na setkání s tchýní si vzpomínám, jako by to bylo včera. Vracela jsme se na Českém Šternberku do Jiřího místností, ve kterých se mimochodem natáčely i díly Anděla Páně, a na dřevěném ochozu studené chodby jsem potkala opálenou krásku se strašně hustými vlasy. Myslím, že svůj ostych nepřekonala, takže jsme se pozdravily a s úsměvem míjely každá jiným směrem, což se ještě několikrát opakovalo. Vždycky byla klidná a blahosklonná, nekonfliktní a usměvavá. Pocházela z lobkowiczké knížecí rodiny, kde jich bylo pět dětí a říkávala, že to ona je ze všech sourozenců nejneschopnější. Dneska vím, že pokora a laskavost jsou obyčejné věci, které vnímáme daleko později než záři a lesk dosažených funkcí a společenských postavení. Bylo tomu tedy přesně naopak! Vše, co slíbila, to udělala. Vždycky samu sebe postavila na druhé nebo poslední místo, což není dobré ani trochu, ale intenzita jejího nasazení a ochoty se nikdy neměnily. Když nás později s tchánem jezdili navštěvovat na Jemniště, tak jako řidič (tchán kvůli barvosleposti neřídil) zabrzdila už v aleji před zámkem a převlékla se do montérek. Její záměr byl jasný – v co největším rozsahu se vyhnout konverzacím o nicnedělání nebo nevhodnosti dělání něčeho. Přijala jakoukoliv práci, o které věděla, že ji zvládne.

V té době si nemůžete představovat okolí zámku a zámek takové, jak vypadají dnes. Dneska je zámecký areál obezděný

a oplocený, před zámkem je nová alej, existuje parkoviště pro návštěvníky... tehdy to bylo otevřené území nikoho a všech. Většina lidí si k zámku a pod zámecká okna jezdila venčit psy nebo odskakovat nejen na malou, byl to boj. Vysvětlovat komukoliv, kdo si u sebe doma uklízel a na zahrádce pěstil krásu, že my se snažíme o to samé jen u většího domu a na větší zahrádce, bylo roky soubojem s větrnými mlýny. Otupělí a arogantní, stereotypně se chovající lidé, nám neskutečně pili krev.

V těch letech jsme s tchýní a tchánem vyřezávali nálety a čistili některé kousky parku, abychom vůbec zjistili, co v něm roste. Rybníky byly zarostlé, cesty nikde, nekonečná invaze bolševníků a kopřiv a v nich husté maliníky. Ještě chvíli trvalo, než vznikla pasportizace parku v rámci diplomové práce Šárky Michálkové, kamarádky průvodkyně z českého Šternberka, která se později stala parkovou architektkou a dodnes park na Jemništi spravuje a rozepisuje nejen odbornou, ale i běžnou práci, kterou je nutné udělat v různých obdobích roku. Tohoto přátelství si ohromně cením a neustále z něj čerpám odvahu a radost, ostatně jako celé ty roky. Jako člověka Šárku miluju a nikdy nedokážu vyjádřit, jak jsme se díky ní a sepjetí s přírodou změnili k lepšímu a jak velkou trpělivost v srdci jsme si vytvořili vůči všem těm breberkám, houbám, padajícím stromům v nejméně vhodné chvíle, miliónům konví zálivek a taky plevelům. To byl a pro naše děti dál vždy bude běh na dlouhou trať... a roky letí a každý rok se vše opakuje a něco se zas navíc přidá a my si roky a roky znovu a znovu generovali více a více práce. Zakládat zahrady je dřina, ale ohromná radost. Udržet je a pečovat o ně je však mnohem složitější a namáhavější a je moc fajn, že vám to dojde mnohem později.

Ale vrátím se k tchýni a tchánovi. Muselo to být někdy v roce 1997, protože Vojta byl krátce na světě. Už si nepamatuji kdo, ale někdo z nás navrhnul, že by se naše čtyřka mohla věnovat komínovým šachtám. (Úplně si nemyslím, že by něco takového vypadlo z nás děvčat.)

Ve spodním podlaží zámku je mnoho poměrně velkých komínových šachet. Tyto díry ve zdech byly zaplněné klacíky z hnízd

ptáků roky neúnavně tvořených o tři zámecká patra výš až na komínech. Otvory dole do komínů si ale musíte představit opravdu veliké, pohodlně byste si před ně postavili zahradní kolečko a vybírali klacky a odjížděli a přijížděli znovu s plným nákladem … a další šachta.

Během zdlouhavého a pracného úkolu pak nastala chvíle, ve které se tchán rozhodl motivovat svého syna k rychlejšímu řešení, protože jak často opakoval: „Nikdo nechodí do práce rád a jestli vy ano, tak nejste ani trochu normální, takže teď? Teď to zapálíme!"

„CO???? Tatínku, to není dobrý nápad."

Jenže jestli Jiří nejdřív vyprsknul smíchy a strhnul tím vážnost svého odporu? Nevím… Pokud u toho byla tchýně, tak jistě pronesla svých pár vět o tom, že je to holý nesmysl, ale varování od tak laskavého člověka v sobě nemívá ani špetku existenciální hrozby a ani nevím, jestli tam byla, protože jsem ji půl hodiny nato potkala o patro výš. Musela být neskutečně nakrknutá. Vojtova železná postýlka vážila 50 kg a ona ji táhla a vlekla se s ní do expozičních místností, které zatím nebyly plné kouře. Zatím.

Tchán Bosko totiž varování svých dvou nejbližších pojal jako veliké povzbuzení a zřejmě škrtnul. Malý plamínek se změnil ve větší a ještě větší a po chvíli to byla vatra nasávající vzduch ze zámeckých chodeb a polykající věci poblíž. Štiplavý a smradlavý nevyvětratelný kouř a popel byly všude! V malém domě si vystačíte s pár nadávkami a vrhnete se do úklidu, ale na zámku to máte na dýl. Tchyně nemluvila, tchán pak večer u vína se smíchem promlouval k synovi:

„No, vidíš, tak nejsi srab, ale strach jsi měl, co? Já strašný!"

Postupné seznamování s Jirkovými rodiči probíhalo před svatbou na návštěvách u nich doma v Klatovech a pak už častěji na zámku, protože práce tolik přibývalo, že jsme i pozvání od přátel potvrzovali se slovy:

„Do pěti let jsme u vás." A i to jsme ve většině případů nikdy nedodrželi.

THREE TORCHES
THREE TORCHES
BRYANT & MAY'S
SPECIAL SAFETY
SWAN
19¢
4¢
IMPREGNATED
SAFETY MATCHES
THE SHIP
VICTORIA MATCHES

VLASTNÍ DOMOV

3. Přesun z hradu na zámek

Jak jsem se již zmínila, asi po dvou letech smělého i nesmělého randění jsme byli s Jiřím vypoklonkováni z hradu. Prostě jsme oba letěli.

Už několik dní se snažím vzpomenout si na hlavní důvod, který by se dal jednoduše vyjádřit, ale my ho úplně jasně nikdy nevěděli. Oba jsme pracovali rádi a hodně, takže kdyby to bylo chybami v práci, tak by se to dalo jednoduše korigovat. Jenže se blížila restituce Jiřího majetku a to byl asi kámen úrazu. Je možné, že existoval nápad, jak spravovat majetek všechen najednou s jasným respektováním toho, co je čí, a tudíž by Jiřího odchod z práce nebyl nutný, nevím. Větší prostor dostaly povídačky o tom, že můj původ je nevysoký a celé je to jaksi skandální. Já si neuměla představit, že by někdo něčemu takovému věnoval svoji energii, ale v letech následných jsem pochopila, že to je téma, které baví nejen tetičky a strýčky, ale že bylo celospolečensky zbožňované.

Roky po svatbě jsem dostávala nabídky k rozhovorům a setkáním s různými novináři odlišných periodik, protože se nadšeně pozorovalo, jak se šlechta babrá s majetky a jestli se jí ta práce daří… A ať už šlo o růže v zahradě nebo zámecké interiéry, technologie výměn parket, restaurování obrazů, rozvody topení nebo shánění rozbitých cingrlátek z nádherných uměleckých předmětů, vždycky jako první padla otázka:

„Tak co? Váš život se z chudé holky razantně vylepšil. Co byste nám k tomu řekla?“

Časem jsem se naučila říkat rovnou do telefonu, že moc děkuji, ale že když opíšou posledních dvacet článků, tak se nebudeme muset setkat. Takový návrh byl vždy jasně odmítnut a vznikl zase a jenom další bezduchý, naprosto nezajímavý článek opomíjející ty nejzajímavější věci. Já bych se nešetřila! Vyhnula bych se narážkám a pokládala bych jasné, klidně nepříjemné otázky

a šla k podstatě věci:

„Jak si jako paneláková holka chcete poradit se zámkem?

Jak se Vám žije mezi lidmi, kteří mají úplně jiný původ než vy?

Co tchýně a tchán? Nejsou z vás na větvi?

Jak vychováte svoje děti?

Povedete je k altruismu?

A jak to uděláte, když jste taková obyčejná?“

Roky jsem toužila odpovídat na otázky, které mi pomůžou ze sebe vykřesat něco lepšího. Vztekáte se a stěžujete si, ano, ale pak se hecnete a posunete si laťky výš. Nic takového se v této oblasti nedělo. Žádné otázky po tom, jak vypadá moje péče o duši, jestli se bojím smrti, jakou roli v tom hraje neutěšený zámek a malé děti najednou. Jestli máme nějaké peníze a z čeho platíme faktury za práci, která musela pokračovat a probíhat ještě před vydáním výdělečného majetku. Co jíme a kdo nakupuje. Kolik jsme už nabrali zaměstnanců a jak tam u nás mezi těmi poli řeším třeba jejich obědy? Jestli mám kde koupat děti a kolik času mi péče o ně a o nás v tak velkém domě zabere. Jestli máme auto, kterým bychom se dostali k lékaři. Co si myslíme o trestu smrti, odpuštění, soucitu, empatii a jak se modlíme a jestli nám nějaká uvědomění pomáhají jít a domluvit se se sousedem, aby si oplotil svoje slepice, jinak bude život nás všech stále prodchnut konečností, protože náš kokršpaněl mizel před každou návštěvou a radostí bez sebe pokládal k nohám přátel vždy novou slepici. Nemluvě o tom, že některé návštěvy, když jsem byla sama doma, musely slepici ještě dorazit, aby se netrápila. Prostě zámecká úroveň od začátku.

Bylo mi líto, že se nedalo mluvit a psát o přitažlivém děsu každodenního lopocení v kontrastu s krásou uměleckých děl, která tvořila naši domácnost. O pocitech v srdci ráno při probuzení pod benátskými zrcadly, v poledne už s intenzivním lapáním po dechu z komplikovaně řešitelných věcí a večer s hlavou v dlaních na nádherně vyřezávaném kanapi, kde už sedával nejeden bezrada. Je boží, když jste mladí, hloupí a zamilovaní k tomu a můžete jít a dělat své vlastní chyby!

A to byl hlavní důvod našeho přání spravovat majetek Jemniště sami. Bylo nám jasné, že se se staršími generacemi nikdy neshodneme, protože naše hlavy nebyly tak rozvětvené a zastrachované a chytře couvající a rozvažující o jedné věci ještě o měsíc déle. Bylo to ohromně komplikované, a přitom jednoduché jako facka. Povili jsme si dítě a o to se bylo třeba postarat, takže tím začneme. Teplo! Voda!

Náš Vojtěch byl od malička dítě tras a času. Neměli jsme koupelnu, ale měli jsme litinovou vanu, jen o půl domu a přes nádvoří dál, takže Vojta za hygienou neustále putoval. Vůbec si nepamatuji, že by hodně plakal, bylo to usměvavé dítě, které když jste mu nechtíc kopli do kočáru a vzbudili ho, tak otevřel oči a usmál se jak měsíček. V těhotenství jsem objevila seberozvojové knihy, jedla strašně moc sušených banánů, a tak od půlky gravidity jsem usínala v půlce věty. Vypracovala jsem jeho lenost a flegmatický klid tak dokonale! Stal se uměleckým dílem odpočinku, meditací a hledáním vyššího já. Ale! Jak pobral rozum, vřískal v blízkosti banánů. Ty nedal už nikdy do pusy. Bylo to nádherné klidné dítě pokládající se do strastných árií jen občasně.

Nekupovali jsme moderní, tzv. praktické věci, měli jsme hodně těch krásných a nepraktických starých. Lampa s křišťálovou nohou a nahoře starou, zajímavou žárovkou chlapečka zaujala tak, že u ní nejdříve sedával a pak ji měl potřebu ochmatat. Přál si na to zářící slunce sáhnout, a než jsem se otočila, tak řev prostupoval půl domu. To mu byl asi rok a na prstíčkách měl pak veliké naducané puchýře. Po probuzení už si uměl pustit video s Krtečkem a zjistil, že ťuflíky na ovládání jsou stejně měkké jako jeho puchýře a zapínal si video mačkáním na své prstíky namířené k TV. Byl k zulíbání, ráno v pět jsem ho vyndala z postýlky a posadila na nočník. On už hledal očima ovládání a vztahoval ručičky po jogurtu.

„Čumáčku, zas to video nejde zapnout puchýřema? Tenhle nápad pak musíš ukázat tátovi, bude úplně bez sebe!“

Ale zpátky na Český Šternberk. Měla jsem strašnou radost, že jsme byli vypoklonkováni. Důvody byly náruživě prožívány, a tak po nás na Jemništi neštěkl rodinný pes dlouhých pět let.

Pět let na černé listině. Dneska je mi o 30 víc, takže naprosto chápu, že když máte zařízený dům věcmi ze dvou depozitářů, věcmi s odlišnými řadami čísel a konečně ten dům funguje pro veřejnost, tak se Vám nechce nic měnit. A my si museli vzít všechno původní z Jemniště (a byl toho plný hradní depozit pod střechou a část expozic) a jít o dům dál. Bylo to konfliktní, nepříjemné a plné odmítnutých rozhovorů. Jiří se v tom topil, protože měl své tetičky a strýčky moc rád, ale nikdy by s nimi nebyl sám sebou. Nějak se to zvládlo a my byli najednou doma jinde a byl to jak domov, tak exil. Během pětiletého exilu jsme si povili pak ještě holčičku a snažili se bydlet! A šlo nám to parádně.

Na samém začátku jsme na Jemništi spali v expozičních pokojích, ve kterých se přes den provádělo. Takže ráno šup, šup sbalit peřiny a nastrkat je do komod, sebrat synka a psa a mazat do denních místností úplně jinde, kde ale probíhaly práce všeho druhu. Vojta jezdil v chodítku mezi hromadami sutí, parket a drátů koukajících ze zdí. Tyto vzpomínky mě dlouho budily ze snů. Udělala jsem tolik chyb a tolik blbostí! Až o mnoho let později, když se moje duše rozhodla, že se těchto výčitek potřebuje zbavit, se ukázalo, jak na to, a tenhle nápad jsem pak praktikovala ještě roky! Vběhla jsem gymnaziálnímu synovi do pokoje a prosila ho o odpuštění.

„Za co tentokrát, mami??? Spím!!!"

„No, Vojto, tentokrát se bez odpuštění nepohnu, je to zlý. Byl jsi v té šlamastice úplně nevinně a já ti dala facku. Podívej, bylo by mi líp, kdybys tehdy strašně plakal, ale ty jsi jen koukal a mlčel, hele, mám toho mučení dost, nespi, doprčic, nespi!"

Vojta spal, ale odejít už se mi nechtělo. Skočila jsem na něj do postele a se smíchem ho prosila o odpuštění. Kdybyste slyšeli, s jakým odporem mi v 15 odpouštěl a opakoval, že to mám v suchu, protože si nic nepamatuje. Každopádně dodnes miluju naše rozhovory, protože tak tolerantní dítě jsme nemohli vytvořit jen my s Jiřím, jednoznačně byl s námi Bůh, ale taky pštros se zapařenou hlavou v písku.

Dospělý Vojtěch je naším smírčím orgánem. Jakýkoliv rozkol v rodině řeším stěžováním si jemu a on mě nejdřív klidně a pak

znechuceně vyslechne a bohulibě odkývá mé strasti. Následuje doporučení ke změně, a to už na něj často ječívám:

„Hele, já myslela, že to řekneš jim, a teď si nejsem jistá, jestli tady nejsem na terapii, a ty jsi přece jediný, kdo na terapie nevěří, tak ti rychle běžím koupit batikované tričko, ezouši! Synáčku, běž jim to říct, a ne že to řekneš jinak."

„No, to řeknu jinak, protože to je jinak!" říká smírčí orgán.

„Vojtěchu, opovaž se, až ti bude 50...!"

Ale to už si pokládáme telefony, abychom si je pak ještě několikrát položili a v tom posledním se udobřili.

Je po mně?

Je náladový, ale čestný a spravedlivý. Je snesitelný, to já někdy ne, ale já zas nikdy neprokrastinuju! A ještě má další vlastnost – je svobodomyslný a ve jménu té svobody nikomu nenadržuje. V jeho přítomnosti se cítí všichni blaženě, protože jeho nárok na svobodu se vztahuje na práva všech a generuje lidem krásné pocity bezpečí. Stejně tak vám ale po pár hodinách strávených s ním garantuji, že ten den už věci „nedoděláte". Palčivost existence v podobě dovyplněných a poslaných papírů se ponořuje do lásky k zítřku, procrastinacio se chápe reality!

Je chytrý.

Je laskavý.

Je spolehlivý, už i dochvilný.

Má poetické srdce a píše básně.

Výborně ovládá Excel.

Je náš.

Love

4. Svatba

S mojí maminkou jsem se vydala hledat svatební šaty a skončily jsme v Českých Budějovicích. Šaty máme, je podzim 1995.

Jen abych vám ji představila. Jmenuje se Jarmila a během 30 let došlo na všechna její slova. Vždycky byla z mého pohledu mimo, ale vždycky došlo na všechna její slova. Zbožňuju ji za to, že ať se mi děje a dělo cokoliv, tak vždycky opakuje:

„No, to nic není, to tě nepoloží. Zbytek nech na zítra."

Její podpora je ohromná, její humor je někdy horší. Když jsem jí přišla oznámit, že se budu vdávat a že si vezmu hraběte se zámkem, poklepala si na čelo a řekla něco v tom smyslu:

„A co s ním jako budeš dělat? A co bude dělat on s tebou?"

„Aha. No tak dík, mami a čas ukáže! A Jiří teda za týden přijede, jo?"

A Jirka dorazil, požádal o moji ruku a bylo to.

Jiřího si zamilovala, prožila s námi na zámku 12 let. Našim dětem dělala taxikáře a nám pomáhala s miliónem věcí doma. Děti byly očkované jen díky ní, stíhala besídky, hudebky, tréninky, všechno, co my nestíhali, zatímco jsme se věnovali zámku. Ona a Jiří – dva Střelci s naprosto odlišnou komunikací, než je moje. Pro mě dva milí marťani, bez kterých by můj život pokulhával. Oba na sebe mluvili hezky, ale bez oslovování. A když budu počítat dál, další dva Střelci byli Jiřího rodiče.

Invaze Střelců. Jiří, jeho maminka Marie Leopoldina (říkalo se jí v rodině Myška) a moje maminka Jarmila uměli mluvit tak, že nemuselo padnout jméno a všichni zúčastnění věděli, o koho z nich jde. Plaší lidé, ale stálice, které nikdy nezklamou.

Datum svatby jsme stanovili na 25. 11. 1995, na tchánovy narozeniny a svátek švagrové Kateřiny, tři v jednom!

Byla neskutečná zima. Napadl sníh a nikdo z nás toho noc předem moc nenaspal, protože dům ovládaly emoce. Jakýsi přející anonymní telefonát zavolal Jirkovým rodičům, že k naší svatbě nedojde a fantazie zřejmě tchýni vyděsila tak, že měla strach, aby se nám něco nestalo. Já se vše dozvěděla až po svatbě, a tak jsem nemusela jít na zteč s odhadovanými anonymy a mohla si užít celý den. Že by se mi ale svatební den nějak propsal do paměti jako extrémně radostný, to říct nemůžu a svědící omrzlá kůže na prstech u nohou se hlásí při změnách teplot v ponožkách dodnes. Dalo by se říct, že na to, jaké jsme pak s kamarádkou Lindou pořádaly na Jemništi pro klienty z různých končin světa fantastické svatební dny, byl ten náš roztomiloučce obyčejný. Oddával nás František Lobkowicz, ostravsko – opavský biskup, Jirkův kmotr a strýc. Přijelo pár přátel, všechno bylo hezké a milé, ale poznamenané únavou a naštváním. Za pár dnů jsme se oklepali a hodili to za hlavu. Dalších dvacet let nás ani nenapadlo prohlížet si svatební fotky, takže to asi opravdu žádné terno nebylo.

Dál jsme prožívali vše naplno. Některá období se táhla a byla velmi nepříjemná, v jiných jsem nevěřila tomu, že můžeme být tak šťastní. De facto všechno, na čem jsme začali na zámku pracovat, se potkalo s úspěchem až po 4-5 letech, jiné věci však kvůli konkrétním klientům a cestovkám opravdu chvátaly.

Když byl Vojtovi na podzim roku 1997 rok, intenzivně jsme spolupracovali s Pražskou eventovou kanceláří Orfea, která nás rychle vtáhla do dění. V paměti mám obrázek Vojtova narozeninového dortu na dece před zámkem a kolem pobíhající personál připravující akci pro 100 lidí. A tak to šlo týden co týden.

Zámek neměl žádné zázemí pro catering. Neměli jsme nerezové stoly, na kterých by se připravovaly talíře s pokrmy. Používali jsme dřevěné kozy a na nich položené dveře nebo desky, kolem kterých kmitali kuchaři. Žádné vytápěné místnosti pro účinkující, žádné vhodné množství toalet, no prostě naprosté začátky, a přesto byl Orfea team vždy usměvavý a v plném nasazení. Spolupráce trvala roky a pamatuji se na výzdobu ve sklepech, kde měl z rakve povstat hrabě Drákula. Všude pavučiny, pavouci, svíčky, černě oděný personál. Za spolupráci jsme byli moc vděční, ale oba jsme byli dost suchaři na takový

styl akcí a hlavně dalších 20 let jsme se dělili o zámek s velkým množstvím lidí a naše potřeba soukromí už tehdy rostla. Tyto akce pak logicky vystřídal běžný chod zámku otevřeného pro veřejnost.

Nádherné roky pak běžely kolem svateb, které jsme pořádaly s Lindou Jandovou. V roce 2005 jsme spolu vydaly knihu Svatbář, která čerpala z naší práce. V té době jsme malovaly svatební oznámení na zakázku, na svatebních tiskovinách a všech papírových dekoracích a doplňcích se skvěly něžné akvarely květin, ptáčků a různých motivů ze zámeckých interiérů. Zdobily jsme překrásné svatební tabule a připravovaly pikniky pod starými stromy v parku. Spolupracovaly s výbornými fotografy a hudebními skupinami, které nám pomáhaly podtrhnout atmosféru, po které svatební pár toužil. Většinou jsme pracovaly pro zralé klienty, kteří prožívali svatební dny vědomě a nepotřebovali se předvádět nad rámec nejhodnotnějších aktivit, jako bylo sdílení obřadu, péče o krásnou hudbu, vkusné tiskoviny, nápadité květiny a dekorace, výborné jídlo a večerní zábava s tancem bez potřeby pít do němoty. Klienti ze zahraničí si ohromně užívali možnosti pronajmout si zámek na celý den za obnos, který by u nich doma nikdy nestačil. Byly to velmi náročné roky, ve kterých jsme rok co rok s Jiřím platili reklamu v londýnském *You & Your Wedding*.

Linda pak odešla pracovat jako manažerka Ondřeje Havelky a s námi v práci na opulentních svatbách pokračovala Kateřina Fragnerová, která nám pomohla vytvořit gastronomické zázemí a sestavit si kompletně vlastní nabídku. Pracovali jsme bez ustání do roku 2008 a s finanční krizí nám odplula zahraniční klientela a svatební práce pro české VIP už mi nebyla takovou radostí. Ale! Celé ty roky jsme se se zahraničními klienty hodně věcí naučili a stále se zdokonalovali. A samozřejmě ohromně rostly náklady na dodělání interiérů, které měly být svatbám k dispozici, protože v jednu chvíli bylo třeba hodně místností jak pro hosty, tak pro zázemí.

Do toho apartmánoví hosté a začátky prodejů ubytování na eBay a najednou musíte pokrýt snídaně a večeře a každý den sami ubytovávat. Pomohla nám velká řádka výjimečných zaměstnanců, ale my dva už padali na ústa. K tomu zámek otev-

řený pro veřejnost, a tedy týden plný práce a všechny víkendy na nohách a roky letěly. Myslím, že jsme napracovali desetiletí navíc.

S malými dětmi, to už byla na světě i naše okatá Izabela (narodila se 1999), jsme letěli životem doslova s jazykem na vestě. Žádné soukromí, strašně moc práce a zatímco nám přátelé posílali fotky od moře, my cílili na výdělek hlavně o letních víkendech! Vždyť v té době byl zámek nejkrásnější a všichni jsme pracovali měsíce, aby byl areál po Velikonocích celé jaro a léto dechberoucí. Prostě nekonečný kolotoč práce. Grafikové, tiskárny, květináři, velkoobchody s jídlem, rozpisy prací se zaměstnanci a jejich koordinace mezi sebou, jednání s klienty a pak ještě nabídka Café Custoza, naše myslivecká móda v obchůdku atd.

Nakonec se nám podařilo dům úplně zaplnit a zařídit a začali jsme si stýskat, že místností máme málo. Bylo ale jasné, že normálně žít nikdy nebudeme a že takové tempo věčně neudržíme.

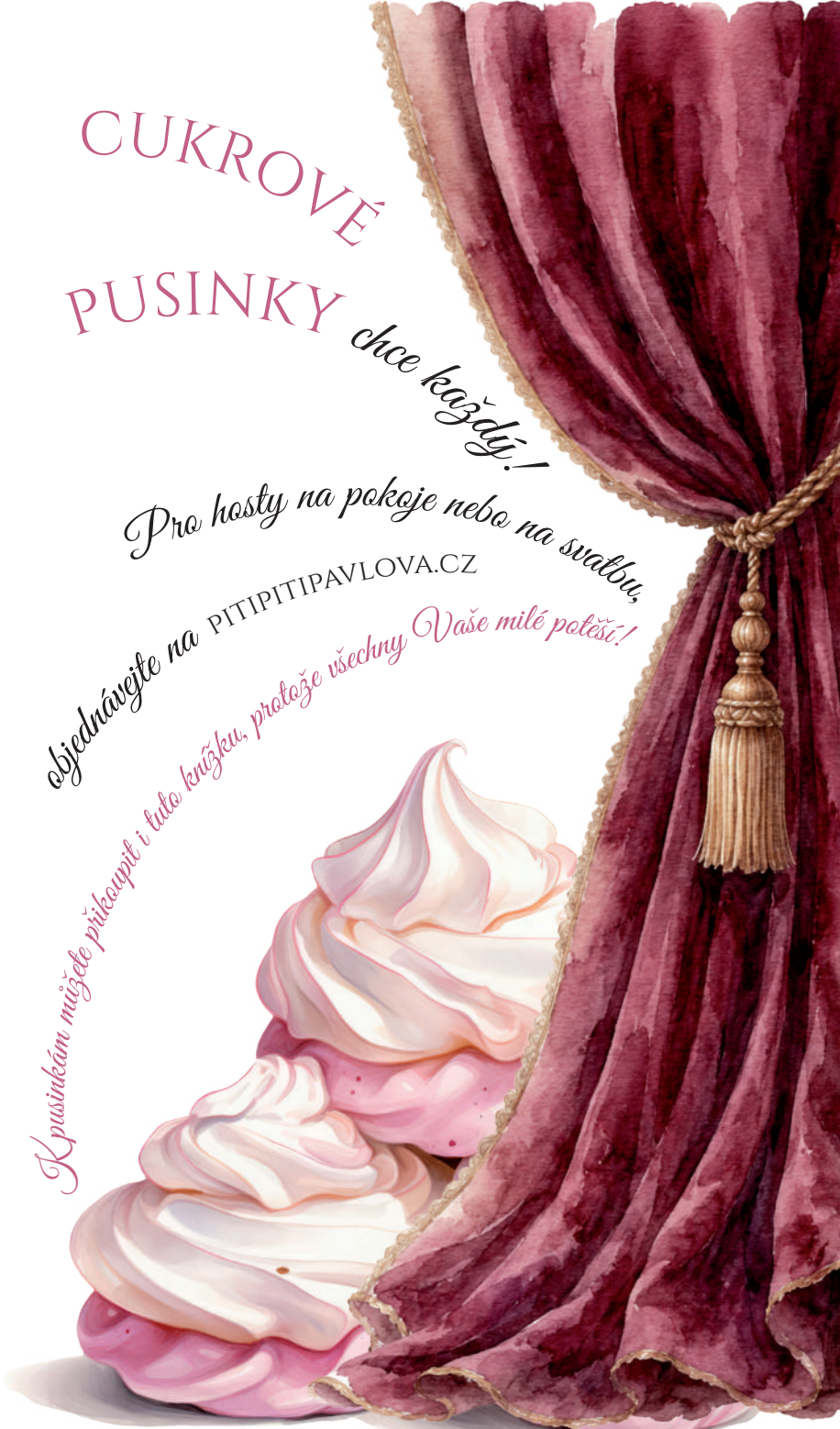
Dřeli jsme z lásky jeden k druhému, aspoň já ano. Dělali jsme si radosti, jak to šlo, abychom se nezbláznili, ale naše děti jednoznačně nikdy neměli "normální rodiče". Milióny hodin výčitek vůči nim mě hodně zocelily a naučily mě dotahovat jakékoliv započaté dílo dokonce a nikdy nemrhat energií ostatních. Chápu, že si to zaměstnanci možná někdy nemysleli, ale jen my měli na stole šachovnici s deseti tahy dopředu a roky trpělivě naplňovali společný cíl. Od té doby si hlídám i námahu investovanou do hádek. Každý konflikt by měl někam vést, aby ani špetka energie nepřišla nazmar. Žádné náznaky a narážky, k věci a do nejpalčivějšího! Nestojí to za nic? Dobře, ale vždyť nic netrvá věčně...

CUKROVÉ PUSINKY chce každý!

Pro hosty na pokoje nebo na svatbu,

objednávejte na PITIPITIPAVLOVA.CZ

Pusinkám můžete přikoupit i tuto kružku, protože všechny Vaše milé potěší!

5. Blížilo se narození syna

Zajímalo by mě, jak to máte vy ostatní, ale já když zatoužila po dětech, tak bych počala z Ducha svatého. Nikdy jsem nezažila silnější vábení, rozkošné vyšinutí, ve kterém se spojilo srdce i rozum, což jsou vzácné okamžiky života, a pak už by mě nikdo nezastavil. Taková čistá, čirá, silná a láskyplná touha, která mě naprosto pohltila, se nedá zapomenout. Naše děti jsou z lásky jako Everest. Z lásky k sobě samé a partnerovi. Osobně si myslím, že při rozhodování o tom, kdy mít děti, by mělo být právě takové rozpoložení jediným kompasem. Stalo se mi to dvakrát a dodnes mě to „rozculuje".

A ještě k tomu sjednocení mozku a srdce. Někdy v 15 letech jsem na sobě vypozorovala, že když je dokážu propojit, zařazuje se vyšší rychlost a můj záměr jasně směřuje k naplnění cíle. Sjednocovat se v sobě se pak stalo mým osobním dobrodružstvím, aniž bych tušila, co vlastně dělám. Nedávno jsem poslouchala přednášky Dr. J. Dispenzy o koherenci mozku a srdce. Svou metodu nazval „Formula" a je každému k dispozici. Je výborná! Abychom si do života přivolali změnu, je třeba změnit svoji energii. Usedám k meditacím na jasně zvolená témata a opakovaně mi dochází, že ono propojování s frekvencemi hojnosti nebo zdraví se netýká jen mě. Ve vyšších úrovních vědomí se stávám součástí vyššího dobra. Ve vibracích hojnosti je pro všechny dost a všechno je k dispozici. Bývám dojatá z toho, jak se všude ve svém životě hodím a všude jsem správně. A to správně se zase týká všech. Podmínkou úspěchu zamýšlených změn v našich životech je – zjistila jsem – dobře pracovat se svou myslí a také umět prociťovat silně povznášející emoce.

Takže, děti moje, tohle už máme v kapse, stačí jen přijít na to, jak na to, a z těchto minut v meditacích se před vámi jasně zjeví vaše cesta!

Když se ukázalo, že budeme mít syna, tak se tchán čepýřil jako páv. Hodně jsme se nasmáli. Bylo vidět, jak je radostný. S dalším chlapcem linie pokračuje! Byli jsme na černé listině, ale čekali jsme kluka. Takové zadostiučinění! Říkával:

„Já, kterého nechávali hlasovat jako posledního, jim teď vytřu zrak! To já budu mít vnuka!"

Vojto, Vojtěchu, měl bys v sobě sem tam vyklenout kvalitnějšího snoba, abys „po krvi" utišil některé momenty dědova života. Je krásné umět být vším. Nejen skromným, ale i mocným a rozpoznat, kde je co vhodné a schůdné. Děda mnohokrát mlčel, když nemohl mluvit, a soukal si vzteky do těla. Žiješ v lepší době, nedělej stejnou chybu. Prožij si různé role a neboj se žít je naplno! Nauč se s těmi rolemi neidentifikovat a udržíš si svoji vnitřní svobodu, kterou cítíš, když se prodíráš stránkami tvé milované poezie. Vsaď sám sebe do hry, jak to půjde, nikdy nebuď pštros! A vždycky máš po ruce i mojí lásky pytel.

Velkou část života, aniž bychom to tušili, narovnáváme to pokřivené z generací před námi a naplňujeme očekávání, která oni sami sobě nedopřáli nebo nemohli dopřát. Každému z nás se navíc opakují příběhy našich rodičů, až se to dá s trapností pozorovat jako přes kopírák, ale pak může nastat moment, ve kterém se s těmi významnými lidmi i pošuky nějak propojíme a uhladíme je v sobě a najednou by to asi šlo – žít něco jako vlastní život, i na zámku! I ty, Vojto, si po nás něco zopákneš, ale hlavně si najdi své vzory a pro všechny případy: poznámky ke koherenci mozku a srdce jsem uložila na iCloud.

Život na zámku… Ráno, v pyžamu s kafem v ruce vstoupíte do expozic, je léto a jdete otvírat okna. Zalijete kytky, nastříkáte je leskem. Porovnáte desítky věcí na stolech tak, aby najednou zaklaplo něco posvátného, co neustále vyzařuje radost a smysl, a to chvíli trvá. Třepotající se listy květin v květináčích vás navedou na klidnější dýchání. Světlo se opírá do částí pokojů tak, že ten starý mobiliář ožívá vaší přítomností a vy si připadáte významně. Čisté parkety a čistý práh vám povolí ramena. Káva a její vůně spouští (aspoň mně) lásku k lidem a najednou je všechno tak obyčejně chytré až geniální, krásné a uhlazené a nadité laskavostí.

Nakonec jsem většinovou zavřela nějakou velkou vystavenou knihu a řekla příbuzným na obrazech: „Ať tu nikdo na nic nehrabe!“ A expozice byly připravené.

Často mě doprovázela briardice Máša, která si sledovala své cíle. Koherence mozku a srdce ji úplně nezajímala, ale zlatý řez hledala také. V hubě vepřové ucho a před ní mnoho pokusů. Neřekla bych, že ucho schovávala pro další generace, ale těžko říct, co se jí v tom culíku na hlavě honilo. Takže: za závěs. Ne! Za závěs a květináč. Lepší! Nejlepší bude na hlavním tahu na nejviditelnější kanape. Nádherné klasicistní zlacené kanape. Polštáře nejsou úplná jistota, tak mezi sedák a opěradlo! Po chvíli vyrovnala tenzi mezi moje a jejich a nehybně seděla.

„Máš to? Já taky, můžeme jít.“

Harmonické proporce! Ve ztahu se zvířaty je hledá výborně dcera Izabela. Je to zvířecí ombucman a každý ombucman musí být koumák. Není po mně. Já pořád myju ťapky a pročesávám srst, vysávám písek a převlékám povlečení, když už si naše hafice dají šlofíčka ve stejné posteli. Předsazuji své rozhodnutí před komfort zvířete. Ne tak Izabela. Pro tu jsou zvířata něco jako lepší lidi a ti se na ni můžou vždycky spolehnout. Na lidi Izabela spílá, ale u lepších lidí popisuje duševní obtíže s velikým pochopením, a proto víme, proč kachnu Vilmu nebaví trávit čas s kachňákem na jejich louži a tráví většinu dne u slepic.

Nudí se s ním!

Také víme, jak přesně zády si které zvíře sedá, když je uražené. Také proč vám papoušek zívá do řeči anebo králík okusuje vaše věci, které perfektně rozezná od svých. Na všechno existuje vysvětlení a z každého toho vysvětlení vyplývá nějaká úleva – samozřejmě jen pro lepší lidi.

Tak třeba: Vlkodav jménem Blecha je 70kilová krasavice, která se nepřezouvá.

„Hele, květinko“, zkoumá Izabela v předklonu dlouhé, špinavé nohy psa. „To mytí ve sprše je komplikovaný, ale tady jsme dostali parádní a drahou rohožku, počkej.“ A tlačí postupně na jednu obrovskou nohu za druhou a na konec s ní škubne a otře ji o tu rohožku.

„Výborně! Nikdo po tobě nemůže chtít, aby ses všude vešla! Ták a teď bude, Blešinko, každý zticha."

A odkrášela se psem u nohy jak Napoleon u Slavkova. Fena jí sama dala přednost ve dveřích, byla to jednoznačně honosná chvíle. Izabela i švagrová Kateřina můžou dát ruce do jakékoliv klece a stoupnout si před jakkoliv vrčícího psa. Napapiňákovaný papoušek ze sebe udělá slepici a zuřivý pes couvne, ale o tom ještě později.

Ne vždycky bylo možné nastavit sebe a okolí do souladu, protože začátky byly na zámku těžké. Jednoho rána odjel Jiří do práce na Český Šternberk a my zůstali s tchánem doma na Jemništi. Byla jsem asi v 7. měsíci a zámek s námi stále sdíleli psi bývalého kastelána. Dva ovčáci, z nichž nečišela naprosto žádná pohoda. Milovali své páníčky, kteří se jich asi ujali dobrovolně, nevím, ale s námi měli problém. Noc co noc byli psi vypouštěni na nádvoří, z dnešního pohledu je to nepředstavitelné, ale pamatujete si porevoluční dobu? Tu hrubozrnnost citů a aroganci myšlenek? Pes patřil do kotce a mnoho věcí bylo pořád ještě všech. O našem bylo třeba prohlašovat, že je to naše, a když někdo něco ukradl, tak jsme slýchali opakující se argument:

„A kde máte napsáno, že je to vaše?"

Na což donekonečna Jiří odpovídal: „Ale u vás přeci stačí, že víte, že tohle vaše není!"

Přes den byli pejskové zavíráni do jednoho z domečků u brány, které jsme pak předělali na apartmány, a v noci vypouštěni na nádvoří. Tchán měl někam namířeno, ale instruoval mě, jak naložím se psy, když budu potřebovat brzy ráno přejít nádvoří!

„Vezmeš si chleba, a až se k tobě ten pes přiblíží, tak na něj zařveš. Rozumíš? Zařveš na něj a dáš mu ten chleba a v klidu spolu dojdete k bráně."

Ráno jsem otevřela velké vestibulní dubové dveře a s chlebem v ruce si to namířila přes nádvoří. Netrvalo než pár vteřin a z dálky na mě skočil ovčák, vytrhnul mi žrádlo z ruky, spolkl ho, vyskočil proti mně znovu a kousl mě do břicha. Všechno špatně. Prošlo mi hlavou, že jsem zapomněla řvát, ale hlásku by ze mě nikdo nedostal. Utekla jsem zpátky za dubové dveře

a zavřela je. Břicho a Vojtěcha zachránila tlustá péřová bunda, ve které byla díra. Klepala jsem se ještě hodinu a kdo ví, jestli z toho dneska nemá Vojta brýle na nose, protože koukat na tu moji odvahu teda nešlo!

Tchán se vrátil a ptal se, jak jsem dopadla?

„Výborně, dědo, výborně. Krve by se ve mně nedořezal, chleba zmizel a dívej na tu díru na břiše bundy."

Bosko vytřeštil oči a jen dodal:

„No, to zas budu mít průser, šmejd jeden hnusnej."

Tchán měl kolem 190cm a já byla víc tlustá, než dlouhá! Ale to, že o nás v kauze psi přemýšlel stejně mocně, bylo milé.

Přiblížil se termín porodu a Vojtěchovi se na svět nechtělo. Nakázaná hospitalizace mě netěšila ani trochu. Jestli jsme měli s Boskem něco společného, tak to byla přirozená touha vyhnout se všem lékařům světa. Tchána to úplně sebralo a od rána si s mým nástupem do špitálu moc nevěděl rady. Byl takový zamlklý a pak se osmělil a řekl:

„Dobře jsem tě hlídal, ale teď je to hrozný. Víš, že v nemocnici lidi umíraj? A ty tam musíš."

„Paráda, dědo, tak dík. Teď už můžu rozjet tu depku naplno!"

Do nemocnice jsem odjela, převlékla sebe a Vojtěcha do pyžama a šla se projít ven. Zavolám Jiřímu? Bude mi domlouvat, abych tam zůstala. V kiosku jsem si koupila meloun, který Jiří nejí, půlku jsem hned snědla a bylo rozhodnuto. Oba jsem nás zase oblékla do těch ohromných těhotenských kalhot, podepsala reverz a nechala se odvézt domů.

Tchán se usmíval.

„Takhle se o tebe aspoň nemusíme bát, tam by tě nic dobrého nečekalo."

Vojta se narodil tři dny nato a bylo líp. Měli jsme syna! Otcova i dědova pýcha předcházela hlavní budovu zámku přes nádvoří až na nejbližší kopec k pomníku s tankem, kde se 9. května 1945 setkaly ke konci války při osvobozování republiky dvě jednotky sovětských vojsk, maršálové Koněv s Malinovským.

Jedinečný je jednoznačně

dort Pavlova!

Nezapomeňte si ho objednat a vyzvednout

na www.pitipitipavlova.cz

6. Naše jedinečnost

– Víme v čem spočívá naše jedinečnost?

– Nevíme, možná tušíme. Je nám doporučováno si sednout a srdcem hledat místa, kde se cítíme naprosto zrelaxovaně, bezpečně a klidně. V čem a kde a u čeho je nám skutečně dobře? Rozplývejme se a rozpínejme svoji radost a stopujme nádherné pocity – ty prý vedou ke zjištění toho, co je naší jedinečností.

– Po čem toužíme a co chceme změnit?
Máme přestat bojovat s realitou a zase v tichosti následovat svoje srdce do nejmilejších pocitů pohody a blaženosti – něco děláme? Někde nebo s někým jsme? Jak to celé v nás vypadá?

– Další radou bývá: napišme si o sobě třeba 3 věci, které na sobě odsuzujeme. To, co napíšeme, nás prý nejvíc brzdí v naplnění vytouženého stavu. Co tedy o sobě skrýváme a proč to skrýváme? Nejsem dost dobrá/dobrý na to, abych… co o sobě skrýváme před světem? Blokujeme prý to, co můžeme být sami pro sebe!

– A následuje otázka: Jak bychom se cítili, kdybychom již znali svoji jedinečnost? Koupat se v pocitech a energiích výsledku je výborná disciplína vyžadující soustředěnou mysl a velmi pravdivé emoce vašeho srdce. A tahle práce je vždycky lepší než závidění, soupeření nebo plácání se ve frustraci.

A následuje sexy otázka: Co jsme ochotni udělat nebo obětovat pro to, abychom docílili vytouženého stavu?

V roce 2023 jsem si na mnohé tyto otázky potřebovala odpovědět, a tak jsem začala pořádat prohlídky na téma, 28 let budování zámku. Nevěděla jsem, jestli to bude někoho zajímat, a ukázalo se, že ano. Prohlídky byly vyprodané. Vytvořila jsem si bodově témata a u toho psaní si uvědomila, že můj záměr se zámkem na začátku ve 21 letech byl pořád stejný, jako když je

mi 50. Toužila jsem vytvořit místo, kde se budou lidé POTKÁVAT SAMI SE SEBOU a k tomu často není třeba přepestrý, zahlcující, oblbující program a vyřvávající hudba, ale naopak ticho a harmonie kolem.

Jsem přesvědčená o tom, že nebýt těch prohlídek a setkání s tolika lidmi, nevznikla by ani tato kniha rychlých vzpomínek.

K čemu je linecké cukroví?

Po snědení **vylepšuje náladu**
a vždycky je to **báječný dárek**.
Nejlepší linecké si objednáte
na pitipitipavlova.cz

7. Cestovali jsme

Úmyslně jsme cestovali za výborně fungujícími službami v drahých, zastrčených a komplikovaně umístěných resortech světa, abychom se přestali vymlouvat na to, že máme zámek mezi poli. Potřebovali jsme si prohlédnout, jak se co dělá, a navnímat si, jak se na různých místech cítíme a jestli dokážeme ten vzorec spokojenosti podchytit v jiném prostoru, doma.

Asi v roce 2004 jsme letěli do Thajska objevovat wellnesové a gastronomické služby a umění, jak propojovat interiér s exteriéry. Zkoumali jsme snídaně, masáže i koupele a jejich kouzlo uvnitř a venku v zahradách. Thajská květena pokračuje ze zahrad do domů a i my měli na zámku hezké zahrady!

Objevovali jsme pillow service a jak se tváří personál, když jim zavoláte s prosbou o láhev vína ve 22 hodin a kolik vás stojí jejich úsměv.

Těch věcí, které jsme se potřebovali naučit, bylo tolik! A ty opakované cesty v myšlenkách, od nádherného výsledku v hotelech k našim možnostem, počasí a personálu doma, byly velmi bolestivé. Nicméně jakýkoliv pokus stojí za to a vždycky se z vaší práce vyklube něco originálního – nějaký kříženec mezi precizními službami a vašimi možnostmi v konkrétním prostoru – a zámek je prostor nádherný, i když tuze nepraktický.

Většinu dechu vám vezmou delší trasy, nepraktické uspořádání místností za sebou a chybějící místnosti tam, kde je ale opravdu potřebujete. Také temperované a netemperované části tras k jednomu cíli. V životě na zámku se neustále pohybujete od velkých starostí, jako je péče o fresky, historický mobiliář a dřevomorka ve schodech, po ryze obyčejné šlamastiky jako způsob, jak vysvětlíte zahradnicím, že na WC chodí přes okruh návštěvníků, a tak není možné nevidět, že jejich boty trousí kus parku nebo kvalitních hnojiv.

Deset let jsem sedávala při západu slunce za zámkem na scho-

dech a přemýšlela, jak si poradit s různými částmi jak budovy samotné, tak právě s přilehlými „zahradami", které nebyly zahradami, ale skládkami. Kde mělo oko spočinout na záhonech květin, byly klece na psy. Kde vás v horku zachrání jen zeleň a voda, byly betonové chodníky. Hodně neutěšených zarostlých částí parku s chybějícími cestami i ploty a staré stromy, které padaly jak švestky po dešti. Jak na to? Většinu z toho jsem nikdy nevymyslela, ale napadlo mě ty největší problémy nechat na Jiřím, a tak za naprosto fascinující považuji to, když žena řekne nahlas nepřekonatelný problém a muž ho za nepřekonatelný nemá. Super! Budeme se dělit. Velké úkoly Jiří a malé já.

Až mnohem později mi došlo, že jsem to měla udělat naopak, protože když naštvete personál jednou, tak se to nějak zmákne, ale když ho naštvete 150 x za sebou, tak nejen že se to nezmákne, ale ještě vám všem mákne.

Musela jsem si najít disciplínu, ve které budu získávat zpátky své kredity, a tak jsem vymyslela, že budu se zaměstnanci pracovat. Postupně jsem vystřídala všechny a po večerech doháněla svoji práci, ve které jsme museli být o krok přede všemi. Nakonec stejně zjistíte, že vaše popularita stoupá, když odjedete, protože nemluvíte, neukazujete, nepoukazujete a nezakazujete. Tak jako tak musíte zůstat dlouzí, širocí a bystrozrací! Být rychle tam, kde je třeba. Zabrat co největší prostor, aby někoho nenapadlo se realizovat víc, než se vám hodí, a také je třeba zacpat cestu nepřátelům. Za nejdůležitější však považuji bystrozrakost, protože co když bude třeba najít princeznu – něco, co se vám vyplatí zachránit!

Je to jasné. Potřebujeme apartmány, restauraci, kavárnu, spa, rosarium, všude kašny, bylinné záhony, ovocné sady, hezký byt a nejchytřejší a nejlaskavější děti na světě – stačí dvě.

Ze seznamu výše jsme měli dvě děti a všechno ostatní bylo rozdělané, nedokončené, nenapojené jedno na druhé, polofunkční.

Dětičky! Kvůli práci mi přišlo chytré začít dětmi co nejdříve, méně jí nikdy nebude. I tak naše děti hlídalo postupně 11 hlídaček, ale jak by řekl tchán: „Zažily velkopanský život, jaký mívala jen šlechta."

Tchán vyprávěl, jak byly jako děti (bylo jich 9) na Českém Šternberku vychovávané postupně jednou „batinkou“, která z nich musela šílet. Celý svůj život na ni vzpomínal a desetiletí doceňoval její trpělivost a lásku.

„K rodičům jsme bývaly jako děti „připouštěny“ na chvíli po obědě a přesně jen do momentu, než jsme se začaly pošťuchovat, rvát a být hlučné,“ říkával.

S tchánem si byl hodně blízký jeho bratr Kašpar, se kterým společně na návštěvách u nás vzpomínali na rodinného kaplana, který sloužil mše v hradní kapli a u kterého předpokládám absolvovali katechezi – což muselo tyhle dva ohromně bavit, protože se ani v 70 nepřestávali hádat kvůli věcem, které farář řekl. Vzpomínali, jak jeden druhému při mši tahali za ruce tak, že jednomu z nich urvali rukáv – a v 70 letech musíte konečně vyřešit, kdo začal! Také jak jejich batinka dojatě poplakávala nad biblickým textem o milosrdenství, a když se jala utírat si slzy, vypadávaly jí z kapesníku špičky rohlíků namočené v medu.

Kdo je tam asi dal?

Kolik času trávila hledáním věcí, které jí kluci poschovávali!

Čůrali jí do bot, vyměňovali její věci, lhali jako když tiskne a přes všechny různé naschvály za ně stejně psala úkoly, chodila opakovaně na kobereček a slibovala jejich matce, že se zasadí o to, aby se pánové polepšili.

Moderní doba našich dětí nepěstovala batinky, jejichž nasazení bylo absolutně vázané na velké polízanice u vrchnosti, i přesto se měly děti báječně. Ale znáte to! Myslíte si, jak jste vyřešili velký problém, a za pár let vám děti řeknou:

„Ale maminky našich spolužáků na ně vždycky čekaly mezi dveřma s pudinkem.“

Aha, takže pudink.

Naše pracovní expedice po Thajsku se chýlila ke konci a mě napadlo si udělat zastávku v Nepálu.

„Jiří, to musíš vidět, vezmu tě na pohřební rituály v Kathmandu,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Za vším hledej zámek**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.